

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvadriga Pietatis

Bebius, Philippus

Coloniae, 1616

De Freqventi Contritione Sive Ratio aliquot è medio sumptæ, quibus pia consuetudo commendatur crebro excitandæ Contritionis, mane saltem ac vesperi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55113)

DE FREQUENTI
CONTRITIONE

SIVE

*Ratio aliquot è medio sumpta,
quibus pia consuetudo com-
mendatur crebro excitanda
Contritionis, mane saltem
ac vesperi.*

I. RATIO.

CUM initium sapientiæ
sit timor Domini, vt sa-
cræ Scripturæ monumenta
testantur: nihil antiquius, ni-
hilque prius ducere peccator
debet, si recte atque ordine ex
diuinæ sapientiæ præscripto,
vitam instituere decreuerit,
quam vt sæpissime cum Deo
F suo in

suo in gratiam redeat: hic studium, hic cogitationem quotidie defigat, in hoc omne corporis animique nervos extendat,

2. Alia omnia pia exercitia quantumuis sancta ac salutaria, necesse est hoc Contritionis exercitio, tanquam fundamento omnis pietatis, sustentantur ac fulciantur: sine quo salutem, cum Contritione, nullis adminiculis, sit per se salutis. quocirca potius huic virtuti tantum momenti, tanquam necessitatis, quam vllis aliis impendi oportet,

3. Cætera quoque pietatis exercitia

ex
nu
mi
tis
gu
de
hæ
om
in
qu
rep
titu
ma
dar
cia
cor
cum
fer
mo
top

digne satis præ ceteris laudibus affici, aut prædicatione efferr.

4. Theologorum quorundam grauissimorum sententia est admodum probabilis, periculo mortis nos astringit peculiari præcepto Contritionis pro viribus eliciende, que Attritione absolute sufficere, vt infra etiam vberius dicemus. Quod cum ita se habeat, quicumque hanc artem Contritionem excitandi omnium difficillimam sanus atque incolumis non didicerit, verendum est, ne frustra eam exercere nitatur defectis viribus in extremo spiritu, dum ingruent atque inualescent gemitus

mitus mortis. Itaque dum vi-
uimus ac valemus viribus e-
tiamnum integris, quantum
cura, labore, vigilijs animi,
corporisque viribus eniti, at-
que efficere poterimus, hanc
artem, hanc animi exercita-
tionem, hanc philosophiam
quotidie excolamus, atq; am-
plectamur, nominatim mane
ac vesperi, alioque ad eam-
dem consuetudinem validis-
sime incitemus.

5. Cum omnis dies, omnis
hora quam nihil finis osten-
dat, quam fallax vita, quam
omnia fluxa, & caduca, & in-
certa; illud vero certum ac fi-
de tenendum, nemini ad salu-
tem aditum patere cum pecca-
to mor-

to mortifero, nisi per veram
contritionem resipiscat, et
tuatque rite confiteri, cum
cesse fuerit; nihil certè quicquam
melius, aut salutarius fingi
potest. quam hac pia consue-
tudine frequenter contracta
animi labe abstergere, quod
securiores simus.

6. Quamuis iuxta communi-
nem Theologorum doctrinam,
nam, homo poenitens vi Sa-
cramenti ex attrito fiat con-
tritus; tamen neque omnino
suppeditat spatium sacrae con-
fessione animam purgandam
neque ita prorsus expedita
obuia est attritio illa, quae re-
quiritur, vt contritus quis ex
attrito fiat. quare cum acci-
dent

dere possit, vt multi, quamuis
adhibita diligentia, ad hunc
attritionis gradum non per-
tingant, quis non videt, quam
sit necessarium eò curam om-
nem & cogitationem conuer-
tere, vt quotidie contritionē,
quantum quidem in nobis si-
tum est, excitemus?

7. Quamtuuis licet iam di-
cta Theologorum sententia
de attritione iuncta Sacra-
mento, satis tuta ac certa sit;
non tamen est articulus fidei.
proinde in re tanti momenti
vnde pendet animæ salus,
consultum non est in hac cer-
titudine omnino conquies-
cere; sed potius vterius adni-
tendum, opitulâte Dei gratia,
ad ve-

ad veram ac perfectam con-
tionem, quam certissimè
ac fide definitum, sufficere
salutem consequendam.

8. Tametsi etiam summa sa-
pientia, ac bonitas Dei Crea-
toris, ac Domini nostri sit, quæ
circa Sacramenta (præsertim
quæ maxime necessaria sunt)
sine dubio providebit, neque
ordinariè contingat error ex
parte Ministri, qui certe ver-
geret in graue detrimentum
ea vsurpantium: tamen negan-
dum non est, quin aliquando
defectus aliquis interueniat,
quem quidem vt cõtritio ve-
ra supplere potest, ita nullum
aliunde supplementum est
sperandum.

9. Colligitur ex dictis, nihil in rerum natura inueniri, excepta contritione, quod nobis de salute nostra securitatē parere possit: contra verò, hanc solam (vt cætera omnia desint, nulla tamen nostra culpa) nos de æterna beatitudine, quoad eius fieri potest, securos reddere. Ex quo perspicuum est, quo numero & quo loco pium hoc exercitium habendum sit, & quotidie usurpandum. Et cum Concionatorum omnium atque Confessorum munus sit, teste Apostolo, animas Deo reconciliare; neque id alia ratione ac via melius effici possit quam frequenti Contritione sordes

F 5

pecca-

peccatorum eluendo; quam
referre æstimabunt suis con-
liis, auxiliisque omnes ad
inducere, atque inuitare?

10. Quandoquidem volun-
tem timētium se facit Domi-
nus, & in gratiam decem du-
taxat iustorū paratus fuit pe-
cere Sodomæ & Gomorrhæ
aliisque eiusdem regionis ci-
uitatibus, pro certo habendum
est, si praxis ista spiritualis
sancta, tamq; salutaris, ac Deo
grata studiosè obseruetur,
liisque identidem commen-
detur; Deum huius vniuersi-
tatis parentem, ac moderato-
rem, vindicem illam dexterā
à suppliciis retracturum, que
nobis ob peccata intermina-
tus est,

tus
bon
ma
ne
11.
bon
tiu
est
fica
tu
lati
tio
lati
ber
ad
tuo
ger
ad
ex
ctu

tus est, atque auream potius bonis omnibus cumulatifsimam pacem, ac benedictionem benigne largiturum.

II. In vniuersum, ad omne bonum amplectendum, vitiumque fugiendum, nullus est stimulus acrior, aut efficacius incitamentum spiritu compunctionis, qui paulatim hoc exercitio Contritionis comparatur: particulatim vero ad vitæ rationem bene, beateque instituendæ, ad curandas animorum ægrotudines, quibus humanum genus grauissime afflicatur, ad prauos habitus radicitus extirpandos, ad corpora vitæ cultusque asperitatibus

edomanda; ad continentiam
in prosperis, patientiam in
uersis; ad maiorem in via vi-
tutis progressum, ad iniurias
inimicis nostris generose com-
donandas, ad maiora in die
incrementa amoris erga Deum
proximumque, ad assiduam
gratiarum actionem pro di-
uinis beneficijs, maiorem in
operibus misericordie feruore-
rem, perseuerantiam in bono,
ad mortis, dolorisque contem-
ptionem, ad rerum fluxarum
despicientiam, & celestium
flagrantissimum amorem, ad
omnia denique virtutum or-
namenta, quibus animus de-
coratur. Quæ singula, ne lon-
gior sim, eiusmodi sunt, vt
ad ex-

ad excitandum, inflamman-
dumque quamlibet torpenté
animum sufficere possint. E
contrario vero quid est quod
grauissimos plurimorum labo-
rus (prò dolor) sæpe Ecclesia
deplorare cogitur, quos mul-
torum annorum laboribus in
omni virtute probè exercita-
tos, solatio sibi, ac subsidio
fore sperabat? quid causæ est,
inquam, quod ita in vitiosis-
simos mores degenerant, nisi
hæc rei neglectis? dum spi-
ritum contritionis exarescere
ac penitus tandem extingui
patiuntur, nec Spiritus sancti
monitis parent, dum ait, *De
propitiato peccato noli esse sine
metu.* Ex his itaque mani-
festissi-

festissimum fit permagnum in
hoc exercitio momentum, ac
fructus.

EXAMEN
CONSCIENŦIAE
vtilissimum.

*Constans tribus partibus, videtur
licet:*

Proposito matutino, vigilan-
tia diurna, & disquisitio-
ne vespertina.

MANÈ.

NEcesse est in primis cognos-
cat homo penitus q̄, per spe-
ctum habeat precipuum aliquod
vitium ad quod maxime est pro-
clivis. quo cognito oportet aduer-

sus illud